

**Remissvar:**

# Hållbar och högkvalitativ läkarutbildning och klinisk forskning – förslag till ett reviderat ALF-avtal

Dnr U2024/01035

SFS har erbjudits att lämna sina synpunkter på remissen av promemorian *Hållbar och högkvalitativ läkarutbildning och klinisk forskning – förslag till ett reviderat ALF-avtal* (U 2024/01035). SFS är en sammanslutning av studentkårer vid Sveriges universitet och högskolor. SFS har ett femtiotal medlemskårer vilka tillsammans representerar ungefär 390 000 studenter och doktorander.

Remissvaret är framtaget i samråd med SFS studentrepresentant i SUHF:s expertgrupp för professionsutbildningar inom hälso- och sjukvården. SFS kommenterar endast de delar av förslagen som berör högre utbildning.

## Inledande kommentarer

SFS delar promemorians målsättning om en högkvalitativ läkarutbildning. I promemorian föreslås ett underlag för ett nytt avtal som långsiktigt bidrar till en läkarutbildning av hög kvalitet, internationellt konkurrenskraftig klinisk forskning och utveckling av en kunskapsbaserad, effektiv och modern hälso- och sjukvård.

Promemorian konstaterar att utbildningens kvalitet behöver stärkas, vilket är av stor vikt då en högkvalitativ läkarutbildning är väsentlig för en kvalitativ hälso- och sjukvård.

Sedan tecknandet av senaste ALF-avtalet har läkarutbildningen förlängts från 5,5 till 6 år. Trots utökningen av läkarutbildningens höjda krav har inga ytterligare medel tilldelats lärosätenas arbete med nya pedagogiska former eller metoder, och inte heller för utökningen av klinisk handledningskompetens. Istället används idag de ekonomiska medel som tilldelas lärosätena för bedrivandet av den 5,5 åriga utbildningen vilket innebär en försämrad kvalitet på läkarutbildningen. Därför tillstyrker SFS förslaget att kompensera lärosätena för övergångskostnaderna till den nya läkarutbildningen, trots att beskedet kommer långt senare än vad lärosätena efterfrågat.

SFS vill vidare belysa den andra sidan av utbildningens finansiering; studiemedel, trots att det inte låg inom promemorians föreskrifter att undersöka. Ändock är ett reformerat studiemedel helt centralt för att studenter ska kunna ges ekonomiska förutsättningar att

tillgodogöra sig läkarutbildningen. Mer specifikt belyser den förlängda läkarutbildningen behovet av ett ökat antalet veckor med studiemedel. Det är även i linje med vad CSN tidigare påpekat - att läkarstuderande riskerar att ställas utanför trygghetssystemen som följd av de otillräckliga studiemedelsveckorna.<sup>1</sup>

SFS vill betona att anslagen till högre utbildning i övrigt är otillräcklig och i praktiken innebär kontinuerliga kvalitetssänkningar. Denna utveckling har förvärrats under de senaste årens ökade kostnader för lärosätena till följd av inflation, ökade energikostnader och växande utgifter för lokalkostnader.

Utöver det ordinarie anslaget från statens budget till läkarutbildningen innebär ALF-avtalet en ytterligare ersättning till läkarutbildningen i de berörda regionerna. 2021 inkom samtliga regioner till utbildningsdepartementet om behovet att höja denna ersättning för läkarutbildningen, detta eftersom ersättningen inte täcker läkarutbildningens faktiska kostnader.<sup>2</sup> SFS tillstyrker förslaget.

## SFS synpunkter på promemorians förslag

### 6.1.1 Formerna för ersättningen

SFS tillstyrker förslaget om ändringar i ersättningens former.

### 6.1.2 Jämlik fördelning mellan de lärosäten som bedriver läkarutbildning

SFS tillstyrker förslaget om ett ökat antal helårsstuderande vid Örebro universitet, i enlighet med promemorians bedömning.

SFS tillstyrker promemorians förslag om att behålla nuvarande ersättning per HST på läkarutbildningen för övriga lärosäten som erbjuder läkarutbildning, givet att ersättningen per HST ökar från år 2027 för regionerna i enlighet med förslaget nedan. SFS vidhåller däremot att ersättningen per student behöver öka i allmänhet, på samtliga högskoleutbildningar.

SFS tillstyrker förslaget om ett ökat antal HST regionerna ska få ersättning för, från och med år 2027, som kompensation för det totala ökade antalet studenter som det förlängda 6-åriga läkarprogrammet inneburit.

### 6.2.1 Förslag till förändrad ersättning

SFS tillstyrker förslaget om att höja anslaget till regionerna med anledning av ökade omställningskostnader till det förlängda läkarprogrammet.

---

<sup>1</sup> CSN, *En sexårig utbildning till läkarexamen*, Remissvar U2018/02704/UH, <https://www.regeringen.se/contentassets/c5da8841ea1e409f99c56e2e8a553fb0/centrala-studiestodsnamnden.pdf>

<sup>2</sup> Utbildningsdepartementet, *Hållbar och högkvalitativ läkarutbildning och klinisk forskning – förslag till ett reviderat ALF-avtal*, U2024/01035, s. 27.

  


**Jacob Färnert**  
Ordförande  
[jacob.farnert@sfs.se](mailto:jacob.farnert@sfs.se)  
070-545 75 57

  


**Tilda Jalakas**  
Studentrepresentant SUHF:s expertgrupp  
för professionsutbildningar inom hälso- och  
sjukvården

  


**Amanda Beckman**  
Politisk sekreterare  
[amanda.beckman@sfs.se](mailto:amanda.beckman@sfs.se)  
070-729 44 28